

Rejsebeskrivelse nr. 29

Lørdag den 01. juni 2019 – fra Baie d’Opunohu, Mo’orea til Raiatea, The Society Islands, Fransk Polynesien:

I løbet af natten blev der igen helt vindstille, og kl. 05 blev vi vækket af rytmerne af trommer, råb m.v. - det lød, som om der var showdans?? Vi måtte da lige op og kikke: jo, sandelig om der ikke var dans og jonglører med brændende fakler på stranden. Der var opvisning en halv times tid, hvorefter der blev stille. Vi opdagede senere, at det åbenbart var startskuddet til en længere konkurrence for løbere, for jeg kunne forstå så meget, at kommentatoren, i forbindelse med at de første løbere kom i mål, nævnte, at de havde en tid på seks timer og et eller andet. Formiddagen blev brugt på at skrubbe bund, og vi havde fornøjelse af at se et par sting rays, en haj og en meget nysgerrig porcupine fish, og efter frokost satte vi begge spilerbomme, startede motorerne kl. 13:40, lettede anker og sejlede ud af bugten gennem revpassagen og fortsatte mod nordvest. Der var høj solskin, ikke megen vind og kun et smalt skybælte langs kimmingen mod nord. Efter at have sejlet ud gennem revpassagen observerede vi en lille flok delfiner på deres videre færd. Vi satte storsejl med 1 reb og genua til SB og stoppede motorerne. Kl. 17:32 gik solen ned, og senere blev der helt mørkt og kun få skyer, så vi sejlede under den smukkeste stjernehimmel.

Søndag den 02. juni 2019 - mod Raiatea, The Society Islands, Fransk Polynesien:

Mon månen ikke er klar over, at den skal skinne om natten - den er her kl. 02 stadig ikke stået op. Det var ikke megen vind vi blev beriget med - kun mellem 5 og 8 kts. Natten var mørk med den smukkeste stjernehimmel. Solen stod op ved 06:30-tiden, og vi fik ikke øje på månen. Der var også enkelte skyer på himlen, så måske gemte den sig blot. Kl. 11 startede vi også SB motor og sejlede ind i revpassagen ved Te Ava Piti på Raiatea. Vi søgte efter en ledig mooring lige uden for marinaen, men uden held. Kl. 12:15 kastede vi anker ud for/vest for Pte Tenape, Raiatea. Log: 18474 nm

Afgift: gratis at ligge for anker.

Eftermiddagen blev brugt dels på afslapning dels på at sejle ind i marinaen for lige at orientere os om, hvordan ramper og travelift så ud. Til aftensmad lavede vi en udmærket søndagsmiddag: kalveentrécôte med pandestegte kartoffelstave og pebersovs, og til dessert fik vi hjemmelavet bananflødeis. Kl. 19:35 begyndte det at regne lige så stille, men det varede kun kort, så var det tørvejr igen. Så opdagede vi, at ankerafmærkningens line havde sat sig hen over roret, så vi lå helt skævt i forhold til ankeret, og det var jo noget skidt, for så kunne ankeret jo vrides baglæns og op, så ved otte-tiden var Kjeld i vandet med lommelygte for at prøve at vikle linen fri - og det lykkedes efter, at vi var sejlet lidt frem. Han havde selskab af et par nysgerrige sting rays.

Mandag den 03. juni 2019 - fra Raiatea til Bora Bora, The Society Islands, Fransk Polynesien:

Efter morgenmaden sejlede vi ind til marinaen for at høre, hvordan det var med ophaling - evt. med hækken kun, så Kjeld kunne få skiftet pakningen, men de kunne kun hale op med stævnen først, så vi gjorde i stedet klar til at sejle videre - til Bora Bora. Kl. 09:38 startede vi motorerne og lettede anker. Vi sejlede ud ad revpassagen på øens vestside ud for Pte Mirimiri og derefter nordvest på. Solen skinnede, og der var ikke mange skyer på himlen. Og netop som vi var ved revet, kom en lille flok delfiner svømmende forbi. Vi sejlede på SB motor ved 2.000 RPM, for nu skulle det tjekkes om Kjelds lille fif med en form for et ånderør med en slange op i en beholder for at trykudligne ved gearet og se, om det kunne afhjælpe, at der kommer vand i gearolien. Ved 11-tiden satte vi genuaen til BB (som supplement til farten). Klokkeren lidt i to startede vi SB motor og stoppede BB motor, og kl. 14:25 startede vi igen SB motor og rullede genuaen ind, og 10 minutter senere sejlede vi ind i revpassagen Te Ava Nui på vestsiden af Bora Bora. Vi stiledede mod tankanlægget, som vi anløb kl. ca. 14:40. Tankede 404,7 l diesel til i alt 35.235 CPF (tax free). Derefter sejlede vi om i bugten Baie de Nunu’e, Bora Bora og fortøjede til en mooring. Det var så

den første mooringbøje, vi har mødt, som var forankret med kæde, så der var alt for langt ned til løkken, jeg skulle fiske op, så jeg måtte have assistance af Kjeld.

Log: 18499 nm

Afgift ved mooring: min. 3 nætter = 5.000 CPF

Vi drak eftermiddagskaffe og gjorde derefter klar til at sejle ind og handle lidt. På vejen om til Vaitape opdagede vi, at Zwerver lå fortøjet til molen på modsatte side af, hvor lufthavns-shuttle-færgen sejler, så vi måtte jo lige om og sige hej, og vi blev da også budt på en øl, men vi handlede hos Chin Lee først, hvorefter vi sejlede over og snakkede over en øl, inden vi sejlede over til Restaurant Bora Bora Yacht Club, hvor vi spiste aftensmad.

Tirsdag den 04. juni 2019 - Bora Bora, The Society Islands, Fransk Polynesien:

Solen skinnede fra morgenstunden samtidig med, at der var en del skyer på himlen. Jeg blandede dej til et franskbrød og satte det til hævnning. Derefter sejlede vi om til byen Vaipate, hvor vi igen hilste på Astrid & Hans fra Zwerver. De var i gang med de sidste forberedelser, inden deres videre færd. Vi udvekslede e-mail-adresser på Iridium satelittelefonen, så vi kan holde kontakten, selv om vi ikke er på wi-fi. Vi handlede ganske lidt hos Chin Lee og sejlede tilbage og spiste frokost. Vi satte en maskinfuld tøj over, og så var franskbrødet hævet og klar til at blive bagt. I dag hilste vi på gutten, som opkræver afgift for mooringerne - for tre nætter, som er minimum, var prisen 5000 CPF. Klokken 14 sejlede vi igen til Vaitape i dinghy'en for at gå hen til Gendarmeriet for at tjekke ud. Der var en hulens masse blanketter, som skulle udfyldes, og så kunne vi komme tilbage i morgen ved 14-tiden for at høre, om vi kunne få vores udklarering. Tilbage på båden ajourførte jeg logbogen og skrev lidt i dagbogen, indtil det blev tid at lave aftensmad. Kjeld var i øvrigt for første gang på hele vores lange tur blevet ramt af høfeber, så han pudsede næse og nyste i et væk.

Onsdag den 05. juni 2019 - fra Bora Bora, The Society Islands, Fransk Polynesien til Suvarrow, Cook Islands:

I dag er det Grundlovsdag og Fars dag – altså i Danmark, og samtidig er der Folketingsvalg i lille Danmark. Vi FaceTimede hjem her til morgen - dvs. at det var aften hjemme i Danmark. Familien Jacobsen havde været i Djurs Sommerland, og Jeanette var lige til træning, så det blev lidt senere, vi kom i kontakt med hende. I dag var jo nok sidste chance i de næste ca. 14 dage, da vores sejlads fortsætter mod Suvarrow og Samoa og måske Tonga. Der var temmelig overskyet fra morgenstunden, men solen kæmpede og trængte bedre og bedre gennem skyerne. Det virkede også som om, der kom mere vind. Vi sejlede ind til byen, hvor vi gik hen til et lille byggemarked, hvor vi købte et par småting plus en Makita støvblæser - kan også bruges til at blæse den store, orange løfte-ballon op med. Vi gik videre til supermarkedet Super U og handlede lidt grønt m.v. Så sejlede vi tilbage og spiste frokost. Kjeld baksede lidt med at få opdateret søkortet. Det lykkedes ikke :(Og så kom en byge finregn lige hen over os, netop som vi gjorde anstalter til at sejle ind til Gendarmeriet for at høre, om vores udklarering var kommet. Vi ventede fem minutter og vovede derefter pelsen. Vi skulle også af med vores affald, inden vi sejlede videre. Vi sejlede ind og gik hen til Gendarmeriet, hvor vi kunne få vores udklarering. Derefter gik vi hen til den lille souvenir-butik, hvor vi købte endnu en pareo til mig plus en CD med traditionel polynesiske musik. Derefter sejlede vi ind med affaldet og kom til at gå ind i butikken ved Bora Bora Yacht Club, hvor de solgte pareo, badehåndklæder, caps m.v., og Kjeld købte et par shorts og en t-shirt. Vi gjorde derefter klar til udsejling, og kl. 16:30 startede vi motorerne, smed fortøjningerne til mooringbøjen og sejlede ud gennem revpassagen, hvorefter vi fortsatte mod VNV/NV. Vi satte genua til SB og flyvende genua til BB og stoppede motorerne. Om aftenen blev der ganske stjerneklart, og månen gav ikke meget lys af sig. Den var stadig helt smal og lignede jo en meget glad smiley mund. Vind var der ikke alverden af - mellem 9 og 11 kts.

Torsdag den 06. juni 2019 - mod Suvarrow, Cook Islands:

Ved 03-tiden kom der lidt mere vind - nok mest på grund af, at vi blev overhalet af et par squalls, og i de sene nattetimer/tidlige morgentimer fik vi også en regnbyge. Om formiddagen var det

mest overskyet, dog fik vi en del sol ved ti-tiden, men lidt senere hilste vi atter på en regnbyge - den var dog så venlig at holde sig mest om SB, så det var finregn, der kom hen over os. Derefter var der meget lidt vind, som drejede lidt, for siden at gå tilbage til Ø/SØ. Vi satte genakker til BB og genua på spilerbom til SB. Eftermiddagen bød på en del sol og skyer, og vindhastigheden lå på mellem 8 og 10 kts. Søen har det meste af dagen været på 1/2 - 1 m med dønninger på 2-4 m. Vi rullede genakkeren ind og satte genua og flyvende genua - begge på spilerbomme. Da solen gik ned - og igen i aften sejlede vi lige ind i solnedgangen, var månen klar og gjorde, hvad den kunne for at lægge en smuk sølvstribet i havet foran os. Vi passerede nord om Motu One, en lille atol ude midt i "no where", og Kjeld slog radaren til for at tjekke, hvordan sådan en - altså en atol - ser ud på radarbilledet.

Fredag den 07. juni 2019 - mod Suvarrow, Cook Islands:

Nu var månen gået ned igen, og så blev der ekstra mørkt, men så havde vi fornøjelsen af de mange stjerner mellem skyerne. Det begyndte at lysne, og kl. 06:45 stod solen op. Vi rullede genua og flyvende genua ind og satte i stedet genakkeren til BB. Og vinden var gået over i NØ - omkring 10 kts. I de sidste formiddagstimer kom der en del finregn, men ved middagstid kom solen, og den jagede stort set alle skyer bort, så der midt eftermiddag og resten af de lyse timer var nærmest skyfrit. Søen har det meste af dagen været 1/2 - 1 m med dønninger på 2-4 m. Solen gik ned ved 18-tiden, og efter at det var blevet mørkt, fik vi både måne og stjerner at se. Der kom dog lidt skyer på himlen. Månen gik ned ved 22:30-tiden.

Lørdag den 08. juni 2019 - mod Suvarrow, Cook Islands:

Efter midnat begyndte der at komme flere og flere skyer, og ved 02-tiden var der overskyet og ingen stjerner at se. Vindhastigheden lå på mellem 9 og 12 kts, og hen ad solopgang ved halv syv-tiden kom der en ganske lille smule mere vind, og farten ligger mellem 6,5 og 7,5 kts - ofte endda lidt mere - ja, faktisk ofte oppe over 8 kts. Søen er på mellem 1/2 og 1 m, hvortil kommer dønninger stadig på mellem 2 og 4 m. Omkring frokosttid sejlede vi over grænsen mellem Fransk Polynesien og Cook Islands. Dagen bød på en hel del sol, men også nogle skyer. Sidst på dagen har søen rejst sig til mellem 1 og 1 1/2 m oven i dønningerne. Mens vi sad og nød en stille sun downer, og solen gik ned ude foran os, var det tid til at sidde og fundere lidt over afstande. Man får i hvert fald et andet forhold til udsejlede distancer om ikke før, så når man sejler på Stillehavet. Fra Bora Bora i Fransk Polynesien til Suvarrow, Cook Islands, som er denne etape, er der ca. 690 nm, som vi to lige napper i løbet af en fem døgns tid. Mens jeg lavede mad (som i at varme en rest og koge nogle skruer), gjorde Kjeld begge fiskestænger klar, så vi kan smide snøren ud fra i morgen tidlig. Efter aftensmaden løjede vinden pludselig samtidig med, at den også drejede, så vi lavede en kursændring, men det var ikke nok til at få sejlene til ikke at blafre, så ved tyve-tiden startede vi BB motor og rullede genakkeren ind. Kl. 21:45 skiftede vi i stedet til SB motor - BB motor var overophedet. Hele aftenen var vi berigede med skyer såvel som måneskin og stjernesvær.

Søndag den 09. juni 2019 - mod Suvarrow, Cook Islands:

Månen var gået ned før midnat, og så var der bulder mørkt, og på grund af de alt for mange skyer var der ingen stjerner at se. De kom dog frem ved 02-tiden, men skyerne kom igen ved 06-tiden. Ved halv ni-tiden satte vi genua og flyvende genua på spilerbomme og stoppede motoren. Om formiddagen vaskede vi en maskinfuld tøj og lavede vand for at fylde den ene nu tomme vandtank. Tøjet blev hængt til tørre på søgelænderet i solsiden, og på grund af en nærmest skyfri himmel og luft omkring tøjet, var der lynhurtigt tørt. Først på aftenen fik vi nogle gevaldige pust ind agten fra - i blot et kvarters tid, og vi skød en ganske fin fart - på mellem 8,5 og 10 kts. Igen i aften var himlen drysset med skyer og stjerner, og månen gav et fint lys - den er vist også ved at være halvmåne.

Mandag den 10. juni 2019 - mod Suvarrow, Cook Islands:

Resten af natten blev det, efter at månen ved 01-tiden var gået ned, noget mørkt og overskyet, og ved 04:30-tiden blev vi indhentet af en squall, der både gav regn og vindstød af sig. Vinden var på

omkring 20 kts, og farten var kortvarigt oppe over 12 kts. Så faldt vinden igen til omkring 14 kts, og den øgede lige så langsomt i løbet af morgenen til op til 18 kts. Midt formiddag startede vi motorerne og begyndte den lidt seje kamp med at bjærge den flyvende genua - det er lidt en kamp, når vindhastigheden ligger på mellem 15 og 18 kts. Søen har rejst sig til omkring 1 1/2 m oven i døninger på mellem 3 og 4 m. Vi nærmede os passet ved Anchorage Island, og så var vi heldige at se en flok mindre delfiner lege lidt foran stævnen. Kl. 11:15 kastede vi anker vest for Anchorage Island lige nord for jetty'en (en lille anløbsbro) ved Suwarrow, Cook Islands.

Log: 19148 nm

Afgift: gratis at ligge for anker, men man betaler en engangsafgift på 50 US\$.

Suwarrow Rangers, Harry og John, kaldte os op på VHF'en næsten omgående efter, at vi havde kastet anker. De bød os velkommen og spurgte bl.a. til, om vi havde fået ankeret lagt tilfredsstillende. Samtidig fortalte de, at de gerne ville komme om bord hos os om en time for at ordne indklaringspapirerne. Vi kunne kun svare, at de naturligvis var velkomne. Jeremy & Kathy fra den engelske båd Sal Darago, som ligger i bugten ved siden af os, kom hen og hilste og snakkede lidt. De fortalte bl.a., at de sejlede videre i morgen tidlig. Harry og John, Suwarrow Rangers, kom i deres alu-jolle og kom om bord. Der var adskillige dokumenter, som skulle udfyldes, og som sædvanligt var de fleste af oplysningerne de samme fra formular til formular, men sådan er det jo nu en gang. På et tidspunkt, da vi var færdige med det formelle, fortalte John, at der var en masse fugle, og det har vi allerede set og hørt, og han fortalte bl.a., at det var fregatfugle og nogle andre, som han godt nok også fortalte, hvad hedder og, som vi allerede har glemmt, men at deres skrig kunne minde om lyden, katten frembringer, hvis man træder den på halen. Vi fik nogle flere formularer, som vi skal udfylde og komme ind med i morgen til brug for udklareringen. De fortalte kort om reglerne her i atollen, og kunne også fortælle, at der på øen ved lavvande er en smuk gåtur rundt om øen. Desuden var der et lille bibliotek tilbage fra Tom Neale, eneboeren, som havde opholdt sig på øen i tre lange perioder fra 1952 til -77. Vi kunne være heldige at snorkle med sorttippede revhajer og sting rays og muligvis manta rays ved øens sydlige ende. De tog tilbage til øen igen, og bagefter blev der lige tid til et lille hvil, inden eftermiddagskaffen skulle brygges. På et tidspunkt, hvor vi kikkede ud på lagunen, opdagede Kjeld, at der kom tre ikke så store hajer svømmende lige forbi båden. Her på agterdækket i skyggen var der ved 17-tiden ca. 35 graders varme, men båden vendte så også lige agterdækket mod solen. Undervejs hertil var det ene sidestykke oppe under biminien gået i syningen ved "vinduet", så det skulle repareres, og Kjeld fandt symaskinen frem. Det blev nu ikke repareret i dag, og der var i øvrigt flere andre forskellige reparationer, som skulle laves, når maskinen kom frem. I stedet fløj Kjeld en lille tur med dronen ind over øen, mens jeg gik i gang med madlavningen. Da vi havde spist og lige sad og slog mave, bemærkede vi brændingens brølen akkompagneret af skrigene fra de mange fugle på øen. De lød nærmest som en hel rågekoloni.

Tirsdag den 11. juni 2019 - Suwarrow, Cook Islands:

I nattens løb fik vi nogle regnbyger sammen med nogle vindpust. Morgenen var solrig, men også med en del skyer. Vi gjorde dinghy'en klar til landgang, og udfyldte formularerne til Suwarrow Rangers til brug for vores udklarering. Vi sejlede ind til Anchorage Island og gik en tur rundt om øen, hvilket kun kan lade sig gøre ved lavvande. Derefter hilste vi på John og Harry, som vi snakkede en del med om den lille hytte, hvor Tom Neale skulle have boet. Tom Neale havde skrevet bogen "An Island to Oneself" om sit liv som eneboer. John fortalte bl.a., at Tom fik ideen til at blive eneboer her på Suwarrow efter, at han havde læst bogen "The Island of Desire – the Story of a South Sea Trader" skrevet af Robert Dean Frisbie. John fortalte en masse om Tom og hans familie og om Robert og hans familie. Han kendte begge familier. Han fortalte også en smule om sin egen familie. De to rangers makkede en del med en trillebør, hvor akslen til hjulet var nærmest tæret væk, så Kjeld forsøgte at udtænke en løsning, og så ville vi lige tage ud til båden og spise frokost, før vi vendte tilbage. Kjeld samlede forskelligt værktøj og et stykke hårdtræ sammen, og

så drog vi ind til de to rangers. De havde dog i mellemtiden selv gjort en ihærdig indsats med forskellige stumper fra dit og dat, men kunne godt bruge hjælp til at få boret et hul i metalrøret og akslen og en skrue/bolt mere. De havde selv fundet én til den ene side af hjulet for at holde det på plads, så det ikke kunne slingre, så vi smuttede lige ud efter noget andet værktøj og kassen med bolte i forskellige størrelser, og da vi kom tilbage, ordnede Kjeld det videre fornødne, så nu har de en brugbar trillebør, så længe det varer. Vi foreslog dem at tage kontakt til Marina Papeete for, om de evt. ville lave et opslag for at få en båd, som alligevel skulle via Suwarrow til at tage et nyt trillebørhjul med fra ACE Hardwarestore. Vi fik forresten også udklareret :) Og så fik vi en pose kokosnødder - både de grønne og et par brune med tilbage til båden. Vi fik også opskriften på, hvordan man af indmaden i en kokosnød, som netop har spiret med et enkelt grønt blad, kan lave kokospandekager: lige dele kokosindmad og mel blandes godt og smages til med lidt sukker og steges på panden. John viste os også en forholdsvis nem måde, hvorpå man ud af den brune kokosnød kan skære kødet. Da vi kom tilbage til båden, skyndte vi os at trække i badetøjet, hvorefter vi sejlede hen næsten til sydspidsen af øen og hoppede i og snorklede langs revet. Oplevelsen var ikke helt så unik, som vi flere andre steder har oplevet, men vi snorklede sammen med et par sorttippede revhajer og en enkelt grå haj. Den grå haj så vi nu heldigvis ikke meget til. Kjeld skrev et forslag til en tekst, og så sejlede han ind til de to rangers for at få dem til at godkende forslaget, hvorefter Kjeld sendte det via satellittelefonen til Marina Papeete. Noget sådant - altså satellit-kommunikation - har de ikke på øen og ingen e-mail-muligheder. De kommunikerer med VHF og SSB (kortbølgeradio) så langt det nu rækker, og ellers venter de på "den næste båd".

Onsdag den 12. juni 2019 - fra Suwarrow, Cook Islands til Pago Pago, American Samoa:

Fra morgenstunden sejlede Kjeld ind til øen for at bytte en bog på det lille bibliotek - en slags byttecentral. Derefter kom han tilbage, og vi gjorde klar til at sejle videre. Inden vi sejlede, syede jeg "vinduet" fast i sidestykket, og vi hængte det op. Kl. 10 satte vi storsejlet og littede anker og sejlede ud gennem revpassagen lige syd om Anchorage Island, hvorefter vi satte kursen op langs østsiden af atollen mod nordvest. Da vi havde rundet nordspidsen af atollen, monterede vi spilerbommene og rullede genuaen ud først til BB, men hurtigt derefter til SB. Derefter sejlede vi almindelig butterfly. Solen skinnede, og der var kun ganske få skyer til at genere. Vinden lå på mellem 13 og 16 kts, og søen var på omkring 1 m oven i dønninger på vel 2-3 m. Vinden øgede dog en ganske lille smule i løbet af eftermiddagen. Solen gik ned ved 18:30-tiden, og lanterne blev tændt. Først på aftenen løjede vinden en smule. Måne, stjerner og skyer fyldte himlen.

Torsdag den 13. juni 2019 - mod Pago Pago, American Samoa:

Vindhastigheden lå på mellem 10 og 12 kts, og ind imellem drillede den lidt. Kl. 02:00 skiftede vi til SB halse. Der var måneskin og stjernesvær mellem skyerne, men ved 03-tiden tårnede en meget stor, mørk sky sig op forude, og den dækkede for månen, og nu blev vinden da helt umulig. Først løjede den, og siden drejede den, og kl. 06:45 startede vi motorerne, da den døde helt. Månen gik ned bag skyerne ved 03:30-tiden. Ved syv-tiden fik vi nogle småbyger ind over - uden dog de store udsving på vindmåleren. Og ved ni-tiden kom solen frem og jagede de fleste skyer bort. Den jagede åbenbart også vinden på flugt, så vi bjærgede storsejlet og satte i stedet spileren. Søen var dog for urolig i forhold til, at vinden havde for lidt kraft til at fylde spileren, så den blev bjærget igen, og vi sejlede videre for begge motorer. Klokkeren 12 skiftede vi tidszone til Pago Pago = stillede urene en time tilbage. Om eftermiddagen løjede vinden yderligere, og det vekslede lidt mellem sol med få skyer og sol med en del skyer. Kl. 17:40 gik solen ned, og månen var klar til at tage over, så om aftenen/natten var der både måneskin og stjernesvær mellem skyerne. Netop som der var vagtskifte kl. 23, kom der en kort, let regnbyge, og det var så det.

Fredag den 14. juni 2019 - mod Pago Pago, American Samoa:

Natten fortsatte, som den var begyndt: med ingen vind, en nydelig måne, enkelte skyer og masser af stjerner. Månen gik ned ved 04-tiden, hvorefter det blev temmelig mørkt, indtil det ved 06-

tiden begyndte at lysne. Der var begyndt at komme en laber brise, så ved halv ni-tiden prøvede vi at rulle genakkeren ud til BB og slukke motorerne. Sidst på formiddagen legede vinden igen kispus med os og drejede lidt, så vi flyttede genakkeren ud til SB side. Vi havde masser af sol og kun enkelte skyer. Solen gik ned kl. 17:51, og månen var klar. Der var dog en del skyer på himlen. I løbet af aftenen og natten kom der lidt mere vind, så nu ender det vel med, at vi må gøre en indsats for ikke at komme for tidligt frem :o – vi vil jo gerne anløbe i de lyse timer.

Lørdag den 15. juni 2019 - mod Pago Pago, American Samoa:

Månen gik ned bag et par skyer ved kimingen lidt efter kl. 05, men allerede ved 06-tiden begyndte det at lysne i øst. Så trak de tunge skyer sammen og gav noget regn i morgentimerne. Der var også lidt vind - mellem 12 og 15 kts, så vi regnede på, hvilken hastighed vi skulle sejle med, for at anløbe Pago Pago, American Samoa efter dagslyset var brudt frem, og så eksperimenterede vi lidt med genuaen: hvor lidt kunne vi have rullet ud og så stadig have styre-fart. Vi sejlede vel omkring 4 kts med ca. 10 m² genua. Det var vældig skyet fra morgenstunden, og ud af skyerne og regnen dukkede øen Ta'u Island, Manu'a Islands op på vores SB side. Der blev ved med at vokse store, grå skyer frem i løbet af formiddagen. Det holdt dog tørt, og dagtimerne bød på en del sol blandet med enkelte skyer. Så løb den igangværende gasflaske tom, da jeg var ved at koge vand til eftermiddagskaffen, så Kjeld skiftede gasflasken. Omkring ved 21-tiden blæste det lidt op, og en stor og mægtig, mørk sky trak sammen nærmest hele vejen rundt om os, men den gav ikke regn af sig - kun lidt blæst. Den gik alligevel stille og roligt i opløsning, og efterhånden gik der huller i skydækket, så vi igen kunne se månen og enkelte stjerner.

Søndag den 16. juni 2019 - mod Pago Pago, American Samoa:

Vi nærmede os nu Pago Pago fra østsiden, hvor ankerbugten Pago Pago Harbour ligger.

Vi kastede anker i bugten kl. 03:10, hvorefter vi afmonterede sidestykkerne på biminien for at undgå alt for stort vindpres, for selv om vi ligger dybt inde i bugten, som i øvrigt slår et knæk, og mellem høje bjerge, blæser det noget, og vandet er uroligt.

Log: 19616 nm

Afgift: gratis at ligge for anker

Inden vi lagde os til at sove, forsøgte vi med satellitopkald til både Jeanette og Carina, men opkaldene blev hele tiden afbrudt på grund af dårlig forbindelse, så det måtte vi opgive at få noget fornuftigt ud af. Ved 07-tiden kom der en lille regnbyge. Vi opdagede, at den engelske båd Sal Darago med Kathy & Jeremy, som vi lå sammen med i Suwarrow, også var ankommet og lå ankret op nærmest ved siden af os her i bugten. Efter at have spist morgenmad blandede jeg dej til både rugbrød og franskbrød. Der var rigtig gråt med overskyet og tunge, grå skyer og kun enkelte solstrefj. Nårh, der blev ski da også lige bagt en søndags-chokoladecake ;) Dagen var også dømt til at være store oprydning-dag, og til aftensmad blev der lagt op til en søndagsmiddag for to med grillet entrécôte med pommes frites, bearnaisesauce og salat med et lille glas rødvin og til dessert hjemmelavet kiwi-sorbet og banan-flødeis. Mums :) I løbet af aftenen fik vi et par småbyger, men der var altså også en del mørke skyer, som trak hen over bjergtoppene.

Mandag den 17. juni 2019 - Pago Pago Harbour, American Samoa:

Vi vågnede op til en rigtig regnvejrsdag, og der var ikke gået lang tid, før Kathy & Jeremy fra Sal Darago kom over og fortalte, at Customs m.v. ønskede, at bådene kom ind i havnen for inspektion. Så vi lettede anker og sejlede ind og lagde til i marinaen. Elisara fra Customs tog imod os, hvorefter han kom om bord. Kjeld udfyldte papirer i stakkevis - til harbour master, customs, immigrations osv, hvorefter vi fik besøg af K-9 (narko-enheden) og sundhedsmyndighederne, og politiet spurgte bagefter, om de måtte have lov til at træne deres narkohund på vores båd. Det kunne vi naturligvis ikke sige nej til, så en af personerne gemte en duftbeholder, hvorefter hunden kom om bord og fandt beholderen. Da alle disse myndighedspersoner atter var gået, skulle vi gå hen til harbour master og udfylde endnu en blanket og for at høre, om vi måtte blive liggende i marinaen. Der kunne han så kun henvise os til Marine Wildlife Organisation, som administrerede marinaen.

Vi skulle også møde op hos Immigrations ca. 10 minutters gang længere henne i byen. Da kontormanden fandt ud af, at vi allerede var kommet søndag, ville han vide, hvorfor ingen havde fortalt ham i går, at vi var kommet. Ja, vi kunne jo kun fortælle ham, at vi flere gange forgæves havde kaldt port control/harbour master i forbindelse med vores ankomst. Så var vi færdig med alle deres bureaukratiske kontorer, hvorefter vi gik tilbage til marinaen for at finde dem, der administrerede pladserne. Kjeld talte med en anden gut på havnen, og han ringede og fortalte bagefter Kjeld, at de ville komme her hen på marinaen inden for en halv times tid, så vi spiste frokost, og så gik der ikke så lang tid, før der kom en bil med et par mænd, som opkrævede 100 US\$, og så måtte vi blive liggende i op til en uge. I marinaen ligger der adskillige skrotningsklare både - den ene mere miserabel at se på end den anden. På den modsatte side af Pago Pago Harbour ligger der et par halvstore fiskefabrikker, så ind i mellem er der en duft "af jeg ved ikke hvad" - i hvert fald ikke af lagkage. Kjeld hentede en ny vejrudsigt, og vi drøftede afsejlingstidspunktet mod Samoa. Hmm - torsdag morgen eller måske bedre onsdag aften. Midt eftermiddag fik vi en ret så heftig regnbyge - alle sluser åbnede sig på én gang, og selv om det rent faktisk blev tørvej igen, blev der aldrig solskin. Om aftenen gik vi på byens eneste aftenåbne restaurant - Sadie's Inn - og spiste aftensmad.

Tirsdag den 18. juni 2019 - Pago Pago Marina, American Samoa:

Endnu en grå morgen med regn - dog noget mindre regn end i går. Det lykkedes også for to solstrejf at trænge ned til os. Her til morgen var der så meget højvande, at vandstanden var kun tyve centimeter fra overkanten af pieren. Vi gjorde os klar og gik hen til rutebilstationen og satte os i bussen til Tafuna. Undervejs lagde jeg mærke til, at der ved de fleste af husene var gravsteder og nogle steder hele mausolæer. Vi stod af ved stoppestedet uden for supermarkedet Cost You Less, som kunne minde om Metro engros. Vi handlede lidt og stod igen på bussen og kørte tilbage til havnen. Det var blevet tid til frokost, og mens jeg dækkede bord, kom der sørme da lige en lille byge. Igen midt eftermiddag kom der en god regnbyge, og så var der ellers gråvej det meste af dagen ind mellem byerne. Efterhånden som det blev mørkt, lagde vinden sig fuldstændigt, så vandet stod nærmest spejlblankt ude i bugten.

Onsdag den 19. juni 2019 - fra Pago Pago, American Samoa til Apia, Samoa:

Vækkeuret bimlede klokken lidt i seks om morgenen her, for nu havde vi lige mulighed for at FaceTime hjem, og der er 13 timers tidsforskel, så når klokken er 06 her på disse kanter, er klokken 19 hjemme i Danmark. Vi snakkede med alle "mand" - så dejligt! Nå, men det havde jo regnet i løbet af natten, og de tidlige morgentimer var grå med en masse dug, så alting var klamt og fugtigt. Solen kom godt nok lidt igennem ved halv ni-tiden. Jeg skrev lidt på dagbogen, mens Kjeld kikkede på lidt forskellige muligheder for vores videre færd - Jeanette er interesseret i at komme med os i en periode igen - måske i løbet af efteråret. Hvor er det hensigtsmæssigt at sætte båden på land i orkansæsonen? Skal vi sejle til Australien og lægge op? Eller skal vi sejle til Thailand og lægge op? Hvad koster det? Uf da, der er så mange ting, der skal overvejes. Ved 10-tiden gik vi i gang med dagens store opgave: registrering af vores afrejse samt udklarering. Vi gik først hen til port captain/harbour master for at registrere vores udrejse. Betaling 52 US\$. Dernæst gik vi til customs (i samme bygning). Betaling for ind- og udklarering i alt 100 US\$. Sidste stop gjaldt immigrations, hvor vi fik at vide, at vi egentlig skulle have betalt 20 US\$ for hvert af vores danske pas, men nu havde vi jo fået et stempel, så det måtte blive næste gang, vi kom til et amerikansk sted. Og så var vi næsten fri - der ville dog komme inspektion af båden på et tidspunkt i eftermiddag fra immigrations. Inspektionen kom aldrig - i hvert fald ikke, mens vi var hjemme. Vi handlede lidt i et lille supermarked på vej tilbage til båden, hvor vi spiste frokost, hvorefter vi gik hen til National Park Visitor Center, som vel kan betegnes som en udstilling om American Samoan historie og kultur. Herefter var der lidt afslapning, inden vi kl. 17:00 sejlede hen til tankanlægget og fyldte tankene med i alt 56,6 gallon diesel for i alt 191,40 US\$. Vi sejlede ud af bugten mod syd og videre vest over rundt om sydspidsen af American Samoa. Da vi var fri af American Samoa,

satte vi kursen nærmest direkte mod nordøstkysten på Samoa, hvor vi går mod Apia Marina. Månen stod op ved halv ni-tiden, men det var ikke meget, vi fik set til den, for der var rigtig mange skyer på himlen hele natten.

Fredag den 21. juni 2019 - mod Apia, Samoa:

Vi havde nu passeret datolinjen, hvilket betød, at vi lige på et splitsekund mistede 24 timer. Så ingen torsdag den 20. juni. Ved 03-tiden var vi ud for den østlige sydspids af Samoa, så i de sene nattetimer/tidlige morgentimer sejlede vi mod nordvest op langs Samoas østkyst. Månen kom lidt frem ved fem-tiden, hvor der var spredning i skyerne. Solen stod op ved syv-tiden. Det sidste stykke langs kysten var søen rolig nok til, at vi kunne have watermakeren til at lave vand, så vi fik fyldt vandtankene. Ved 09:00-tiden nærmede vi os indsejlingen til bugten, og kl. 09:25 lå vi fortøjet i Apia Marina, Samoa.

Log: 19691 nm

Afgift i marinaen: 75 TALA/døgn eller 498,75 TALA/uge – inkl. vand / ekskl. el

Kl. 10:40 fik vi besøg af en repræsentant fra sundhedsmyndighederne. Dernæst fik vi besøg af immigrations og siden af customs, så nu mangler vi bare at se nogen fra quarantines. Nårh ja, Sharon fra marinaen kom også lige og fortalte lidt om havnepenge, el og vand. Elisabeth og Roger på Serafina, UK ligger ved siden af os i marinaen. Vi havde tidligere mødt dem i Papeete. De fortalte, at de ankom i går ved middagstid og havde ventet lige indtil nu på myndighederne. Man må jo ikke gå i land, før alle formaliteter er på plads. Så gik formiddagen da lige med besøg af de forskellige myndigheder. Vi spiste derefter frokost og fik os en lille morfar. Efter kaffetid gik vi en lille tur hen i byen bl.a. for at købe et lokalt sim-kort og for at hæve lokale penge: WST\$/TALA - 1 TALA = 2,635 DKR. Vi mødte Sharon henne i byen, og hun hjalp os med sim-kort og data, hvorefter hun kørte os hen til en ATM-maskine (hæveautomat). Husk, vi skylder hende 20 TALA (er siden betalt). Vi gik lidt rundt, bl.a. besøgte vi turistinformationen, hvor vi fik et kort over Samoa, som består af flere øer, hvoraf de to største er Savaii og Upolu. Apia er beliggende på Upolu. Vi fik flere anbefalinger, herunder en ø-rundfart. Ø-rundfarten havde Sharon også anbefalet os, og hun havde foreslået, at vi kørte rundt med Tai, som hun i øvrigt ville sende hen til os i morgen, så vi kunne snakke med ham og evt. lave aftale med ham.

Lørdag den 22. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Morgenen var solrig, omend skyerne hang inde over bjergene. Da vi havde gjort klar til at spise morgenmad, kom taxichaufføren/turguiden Tai hen og hilste på os. Sharon fra marinaen havde anbefalet at bruge ham til en ø-rundtur. Så vi aftalte med Tai, at han kørte os rundt i morgen, og han ville komme og hente os kl. 09:00. Vi gik hen i byen og besøgte Fish Market og Flea Market. Vi var jo nødt til at købe lidt, ikke fisk, men Kjeld købte en t-shirt, og jeg købte en kjole. Så gik vi tilbage til båden og tog en lille slapper, inden det blev tid til at begynde at lave aftensmad.

Søndag den 23. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Lidt før klokken 9 tog vi på tur med Tai. Vi startede turen mod syd tværs over øen. Undervejs fortalte Tai bl.a. om, at familierne bor i et hus med et åbent hus i forbindelse med, og hvor man om søndagen efter frokost samledes, og hvor familieoverhovedet - chief - talte først, hvorefter de enkelte familiemedlemmer kunne opdatere hinanden på, hvad var hændt siden sidst. Første stop gjorde vi ved templet Bahá'í House of Worship. Næste stop gjorde vi ved Papapapaitai Waterfalls. Da vi derefter kom ned til sydkysten, drejede vi til højre og kørte et lille stykke hen til et større og meget hyggeligt resort, Coconut Beach Sinalai Resort. Vi kørte derefter videre mod det østligste punkt på øen, hvor vi undervejs stoppede og spiste en meget lokal frokostbuffet hos en af Tais bekendte/venner, som havde et resort med restaurant. Videre mod øst og op langs østkysten mod nord. Tai talte en del om tsunamien i 2012, hvor 250 mennesker omkom (senere har vi fundet ud af, at tsunamien ramte Samoa i 2009, og at 189 personer omkom). Og når vi kom forbi steder, hvor ødelæggelserne var at se, udpegede han dem. Vi stoppede også ved Togitogiga Waterfalls. Så fik vi ski da også lige en lille regnbyge - efter stop ved Falefa Waterfalls, som er at finde tæt på

nordkysten. Et sidste stop gjorde vi ved Taumeasina Island Resort - et nybygget og moderne resort uden megen hygge, som vi ellers havde set på de øvrige resorts, vi havde gjort stop ved. Vi havde en del stops blot for udsigtens skyld, hvor vi kunne tage fotos. Vi kørte det sidste stykke og var tilbage på båden ca. 15:35, hvorefter vi tog os en kop kaffe og en småkage. Her gik jeg og troede, at alle flag og bambusstokke med farverigt malede kokosnødder var stillet op i anledning af Independence Day, men der tog jeg fejl - der er pyntet op til Pacific Games 2019 med ca. 5000 deltagere fra 15 lande, og de dyster inden for 27 sportsgrene.

Mandag den 24. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Vi har haft en tør nat, og vågnede op til en tør, men overskyet morgen. Efter at have spist morgenmad sad vi og kikkede vejrudsigter og farvandsudsigter, for vi fandt ud af, at hvis vi sejler her fra Samoa tirsdag aften, vil vi forventeligt anløbe Tonga fredag morgen, og de første fire-fem dage derefter ville det være temmelig blæsende - op til 30 kts - plus en masse regnvejr, så måske skulle vi blive på Samoa lidt endnu. Jeg lavede en portion Citron-is (Lemon-gelato) og bagte et franskbrød og en portion morgenboller. Kjeld har forsøgt at lave en sejladsplan for juli måned, og den omfatter Tonga og Fiji, hvortil skal udfyldes en blanket på 11 sider med oplysninger om alt hvad vi har af øl, vin og spiritus, medicin, mad og ingredienser til brug for madlavning, værktøj, hvis det har været brugt i landbruget, fiskeudstyr, dykker-/snorkel-/sportsudstyr plus naturligvis alle de sædvanlige oplysninger. Sikke dog et hestearbejde/bureaukratisk tidsspilde - ups, det er vist ikke politisk korrekt. Om eftermiddagen lavede vi aftale med Tai - vores turguide - om en udflugt til den anden af øerne i Samoa: Savaii. Vi sejler med færge dertil tidligt onsdag morgen og tager en overnatning. Stort set resten af dagen gik med at udfylde skemaet til Fiji med oplysningerne om, hvad vi har af mad, og på et af skemaerne skulle tillige angives oprindelse for kød og frisk frugt og grønt. Vi fik i øvrigt en kort byge med lidt finregn om eftermiddagen, men ellers har der været tørvejr og en del sol.

Tirsdag den 25. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Natten havde været tør. Morgenen var lidt grå med en del skyer og en smule sol ind i mellem. Om formiddagen gik vi hen og besøgte Samoa Cultural Village, hvor vi allerførst blev budt velkommen med sang og musik. Dernæst fik vi mulighed for at overvære, hvordan man oprindeligt udførte full body tattoo med det oprindelige værktøj til tatovering. Kunsten går i arv inden for familien. Så kunne vi se kurvefletning og, hvordan mændene tilberedte taro, breadfruit, bananas, palusami (taroblade med kokoscreme). Vi var også på besøg i the carving fale (fale betyder hus), hvor vi kunne se, hvordan man lavede forskelligt træskærerarbejder inkl. cava bowler - vi købte en bowle. Videre kom vi hen forbi huset, hvor kvinderne udførte massage - der var dog ikke nogen aktiviteter i dag. Næstsiddst overværede vi, hvordan man bearbejder inderbarken fra paper mulberry - skraber med kraftige muslingskaller og banker med en kølle for til sidst at spænde "papiret" ud til tørring. Derefter bliver arkene dekoreret med naturfarverne brun, mørkebrun og sort. Til sidst sluttede vi af med smagsprøver af maden, som mændene startede med at vise tilberedningen af, og som i øvrigt blev serveret på tallerkner flettet af palmeblade. Afslutningen var et fantastisk yndefuldt danseshow udført af kvinderne og et lidt mere maskulint danseshow udført af mændene. Da vi gik derfra, lavede vi aftale med en gut, som gerne ville vise os den vestlige del af Samoas attraktioner på en heldagsudflugt. Vi aftalte, at han hentede os på havnen på fredag kl. 09:30. Så gik vi hen for at se byens museum, men på trods af, at der blev skiltet med åbningstid, var der altså lukket. Vi gik derfor tilbage til båden og tog en lille slapper. Vi var da ellers lige ved at blive fugtige, for vi blev indhentet af en kortvarig, let regnbyge.

Onsdag den 26. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Vi havde aftalt, at Tai hentede os på marinaen kl. 06, så det var tidligt op og spise morgenmad. Vi skulle med færgen kl. 08 til Savaii, og vi skulle være ved færgen i rigtig god tid for at være sikre på at få plads. Vi gik om bord på færgen kl. 07:30, og færgen afsejlede kl. 08:00. Overfarten tog ca. 1 time, hvorefter vi kørte hen på markedet og kikkede lidt rundt på deres træskærerarbejder,

smykker, saronger m.v. Derfra kørte vi langs sydkysten mod vest for at komme frem til næste stop: Afu Aau waterfalls - 5 TALA pr. voksen. Vi kørte videre og stoppede ved Alofa'aga Blowholes nær Taga - 5 TALA pr. voksen. Mens vi gik ud på lavafladerne, kom der en regnbyge, mens vi så fantastisk mange blowholes. Så kørte vi op langs vestkysten. Denne del af øen er flere steder bar lava. Vi stoppede ved Satuiatua Beach Resort og spiste frokost. Vi gjorde et stop ved Lover's Leap i Fagafau, hvor Tai fortalte historien om den gamle dame, der sprang ud fra klippen med sin datter på ryggen. Moderen forvandlede til en skildpadde og datteren til en haj. Historien var også fortalt på et skilt på stedet. Hér kom der også én med hånden ude. Derefter fortsatte vi op langs vestkysten og stoppede ved Falealupo Canopy walk – entré 20 TALA, hvor vi gik op ad en vindeltrappe og over en hængebro til et megastort træ med en smal trætrappe et godt stykke op i træet og, som sluttede med en lidt større platform. Så fortsatte vi mod øst langs nordkysten. Vi stoppede ved et resort ved Asau ved den tidligere lufthavn bygget på revet mellem to øer, men under en orkan væltede landingsbanen i havet. Vi besøgte Peapea Cave – også her skulle vi betale entré, en lava-hule, som gik ind under vejen. I hulen så og hørte vi flagermus. Ved fire-tiden havde vi nået det nordøstlige hjørne af øen, hvor vi besøgte ferskvandsskildpadder – entré 7 TALA/voksen, som vi kunne have svømmet med, hvis vi ville - det ville vi så ikke. Besøgte til sidst Saleaula Lava Field, hvor der var lava"marker" tilbage fra vulkanudbruddet i 1905-1911. Entréen kan jeg ikke huske størrelsen på. Noget af det besynderlige ved dette sted var, at lavaen var løbet ned ad vulkanen, men på et lille stykke havde ændret kurs og var løbet tilbage og ind ad døren til stedets kirke. Allersidste projekt i dag var så at finde overnatning. Helst ikke så langt fra færgen, da den sejler tilbage i morgen tidlig kl. 08:00, så Tai vil hente os kl. 06:00. Vi indlogerede os hos Margaret & Bruce på Savaii Lagoon Resort, hvor vi tog os en kort dukkert i havet. Efter et bad i vores hytte gik vi hen på resortets restaurant og spiste aftensmad. Da der var FiaFia-aften, var der fisk på menuen, og aftenen sluttede af med en kort cava ceremoni (vi slap dog for at skulle drikke cava, men flere af de øvrige gæster blev budt), hvorefter der var dans og sang. Pris for overnatning i hytten: 391 TALA.

Torsdag den 27. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Uf uf uf, endnu en dag, som startede før solopgang. Vi skulle være klar, til Tai kom og hentede os kl. 06:00 for at køre os til færgen fra Savaii til Upolu. Han kom nu lidt tidligere, og Bruce (ejereren af resortet) kom over til hytten for at spørge om alt var vel og, om han evt. kunne hjælpe med bagagen eller andet. Klokkeren lidt i seks gik vi ud til Tai, som stod og talte med Bruce, som ønskede os alt godt. Vi kørte mod færgen og kunne så ved færgeløbet sidde og vente en lille time. I dag skulle vi så i modsætning til i går, hvor vi gik om bord og Tai kørte, alle sidde i bilen og køre om bord, men færgen blev pakket så tæt, at vi ikke kunne komme ud af bilen. Klokkeren otte begyndte overfarten med denne lidt mindre færge. Om det var på grund af vejret/vinden/bølgerne eller færgen, at hastigheden kun var omkring 6 kts, ved vi ikke, men overfarten tog næsten to timer imod 1 time i går morges. Vi var tilbage på marinaen ved 11-tiden, hvor vi spiste tidligt frokost, for vores morgenmad havde alene bestået af nogle skiver papaya, melon, appelsin og kokos. Mens vi har været væk, var der kommet yderligere to både ind i den lille marina - en katamaran med skipper David ved side af os og en enkeltskrogsbåd på den anden side af broen. Det var den engelske båd Sal Darago med Kathy & Jeremy, som vi tidligere har hilst på et par gange. Vi lavede ikke de store projekter i dag - for mit eget vedkommende var det største projekt vist madlavning og opvask. Kjeld hentede vejrudsigter og kunne konstatere, at de ikke helt er med på en fornuftig vind mod Tonga. Den næste uges tid bliver det rigtig blæsende med høje bølger og hårde vindstød. Det har i øvrigt holdt tørvejr hele dagen.

Fredag den 28. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Her til morgen kunne vi sove lidt længere, og vi vågnede op til sol og få skyer. Vi havde booket en heldagstur rundt på den vestlige side af øen med Jared som guide. Han havde reklameret for sin unikke tur, da vi var på besøg i Samoa Cultural Village. Pris 300 TALA inkl. frokost og de forskellige

indgangsbilletter. Vi skulle møde Jared kl. 09:30 ved porten. Der var yderligere to personer med på turen: Sofia fra Polen og Fransisca fra Tyskland. Vi kørte fra Apia mod øst langs nordkysten. Piula Cave Pool var første stop. Der var mulighed for at bade i det krystallklare vand neden for en stor kirke. Det var der så ikke nogen af os, der gjorde. Kjeld fløj en lille tur ud over havet med dronen. Kl. 11 fortsatte vi turen øst og sydover til Falefa Waterfalls. Videre kørte vi og stoppede ved udsigtspunktet over bl.a. en meget stor gård, som dyrker masser af frugter og grøntsager - højeste udsigtspunkt. Bagefter kørte vi til To Sua Ocean Trench - en beskyttet pool – et lavahul - dog med havvand direkte fra havet. Den er beliggende i en meget smukt anlagt park - meget smuk og "friseret". Jared talte på turen langs den sydøstlige kyst en del om tsunamien i 2009 (og dette årstal er så det rigtige - og ikke som Tai fortalte i 2012), hvor 189 personer omkom, heriblandt 6 turister. Vi kørte på en strækning helt nede på sydkysten, hvor vi kunne se nogle af ødelæggelserne. Mange af familierne tør ikke komme tilbage og bygge deres hjem op igen. Vi kom forbi en omkørsel efter jordskred under jordskælv i 2017. Kl. 13:40 var vi tæt på det sydligste/østligste punkt. Stoppede for frokost på Taufua Bar & Restaurant på sydkysten. Kl. 15 fortsatte vi, og turen gik nu lidt vest og siden nord på - vi var på vej tilbage til Apia. Kl. 16:15 satte vi Fransisca af, og ti minutter senere var det vores tur. Det blev altså ikke helt den udflugt, vi var sat i vente, men vi orkede ikke at argumentere med Jared. Så var det tid til en cola og et lille hvil. Vi talte derefter både med Kathy & Jeremy fra Sal Darago og med et par af gutterne fra den amerikanske katamaran ved siden af os. Kathy & Jeremy fortalte, at der var et større fire knive dance show - 18th International Siva Afi Competition - i aften kl. 19 på pladsen over for, hvor alle de internationale flag hang inden solnedgang, så vi skyndte os at lave mad, så vi kunne nå at få det meste med. Vi var på pladsen et par minutter efter kl. 19, men showet var ikke begyndt endnu. Det skete så kl. 20. Først junior deltagerne. Kjeld og jeg blev kaldt frem til at overrække præmierne til juniorerne. Dernæst var der en trup af kvindelige dansere, og derefter kom seniorernes rutine, og det hele var slut kl. 22. I morgen er det så seniorernes konkurrence. Vi købte billetter, som inkluderede dinner & show.

Lørdag den 29. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

I nat fik vi en del regn, men det var blevet tørvejr, da vi stod op, og ser var også en del blå himmel at se. Vi gik en tur ind i byen, hvor vi købte lidt tøj, hvorefter vi gik hen på frugt- og grøntmarkedet, hvor vi købte nogle bananer. På vej tilbage til båden blev det noget blæsende, og vi fik en lille byge. Om eftermiddagen sluttede Kjeld vaskemaskinen til broens vandforsyning, og jeg vaskede to maskinfulde sengelinned. Sidst på eftermiddagen fik vi regnvejr, og det blev ved, indtil vi skulle gå over på den anden side af gaden til dinner & show. Da vi havde siddet lidt, kom David fra katamaranen ved siden af os og satte sig ved bordet sammen med os. Starttidspunktet var kl. 19:30 med maden, som var typisk for Samoa – i øvrigt serveret på tallerkner flettet af palmeblade, men middagen var nu først klar lidt over 20, og lidt senere begyndte showet med dans efterfulgt af fire knive dancing konkurrence - i aften var det finalen. Hele showet sluttede kl. 22:30. Og det var som om vejrguderne havde holdt vejret under showet, men de gav den gas nu med masser af vind og regn, så vi havde ikke så travlt med at drikke det sidste af vores øl. Efter en halv times tid blev der ophold i regnvejret, og så gik vi tilbage til marinaen. Og vi var da også kun lige kommet hjem, så åbnede sluserne sig atter oven over os.

Søndag den 30. juni 2019 - Apia Marina, Samoa:

Hele natten havde det regnet, blæst og tordnet. Og om morgenen var der KUN 24-25 GRADERS "VARME". Det er altså slemt, når man i den grad har vænnet sig til ca. 35 graders varme. Og regnen fortsatte i mange stride strømme. Vi havde i aftes, da vi kom hjem, stillet den store spand under utætheden ved lukkemekanismen i lemmen i ruffet på agterdækket, og her til morgen løb vandet ud over kanten af spanden. Tja, og hvad får man så lyst til i "næsten snevejr" - hjemmelavet is, men det skulle jo lige laves først, så der blev produceret banan-is. Vi havde i går på frugtmarkedet købt bananer til at lave is af. Det blæste ind imellem ret meget, og store og små

træstammer kom helt ind i havnen med tidevandet. Og så regnede det altså bare uden ophold hele dagen - det var også LIGE før, oliefyret var blevet tændt, men så skulle jeg til at lave aftensmad, og så blev der lidt mindre koldt. Vi talte på et tidspunkt med Sharon, og hun kunne fortælle, at dette vejr var fuldstændig usædvanligt. Ved aftentide blev det tørvejr, og det klarede en anelse op. Efter aftensmaden så vi en film inden sengetid.